

APPEARANCE MATTERS

"Optimizing the outcomes for vocational guidance counseling and vocational training"

SAMMENDRAG AV NASJONALE RAPPORTER

Dette prosjektet er finansiert med støtte fra EU-kommisjonen. Denne publikasjonen reflekterer bare synet til forfatteren, og EU-Kommisjonen kan ikke holdes ansvarlig for bruk som kan gjøres av informasjonen som finnes der.

Lifelong
Learning
Programme

LEONARDO DA VINCI Multilateral Projects for Development
of innovation
527463-LLP-1-2012-1-UK-LEONARDO-LMP

Innledning

Denne synteserapporten er basert på nasjonale rapporter fra Østerrike, Italia, Litauen, Norge og Sverige. De nasjonale rapportene inneholder informasjon om deres utdannings- og yrkesopplæringssystem, nåværende arbeidsledighet, hvordan helsehjelp gis i landet sammen med spesifikke utseende relaterte spørsmål. Partnerne har adressert disse utseende spørsmål via skrivebords undersøkelser, og spør sine deltakere ved hjelp av spørreskjemaer deres egne tanker om hvordan utseendet påvirker deres praksis og arbeidet med yrkes lærere og / eller rådgivere. Denne synteserapporten fokuserer hovedsakelig på utseendet relaterte spørsmål, men hver nasjonal rapport kan lastes ned på nettsiden:

www.appearancetraining.com

De nasjonale rapportene inkluderer også referansedata som brukes i denne synteserapporten. Et viktig supplement til denne syntesen er den teoretiske rapporten om utseende og kroppsbildet som du også finner på nettsiden.

Bakgrunnsdata: nasjonale og regions spesifikke

Tabellene 1 og 2 nedenfor gir en oppsummering av grunnleggende demografi på nasjonalt og regionalt nivå for hver av de deltakende partnere. Dessverre er de regionale data produsert av partnere mindre omfattende.

Table 1: National Specific Background					
Country	Size (km ²)	Population	Average Yearly Income	Unemployment	Unemployment (15 - 24)
Austria	83,170	8,457,000	€29,017	6.7%	8.3%
Italy	301,340	59,394,207	€19,660	8.4%	29.1%
Lithuania	65,300	3,043,000	€10,167	15.3%	32.9%
Norway	385,252	5,033,675	€58,152	2.7%	4.5%
Sweden	450,000	9,600,000	€31,515	8.8%	28.1%

I alle partneres land er utdanningssystemet og tilbudet av helsetjenester statlig finansiert, men det er forskjeller i de ressurser som tilbys i de forskjellige helsevesen. For ytterligere informasjon om dette, kan du se i de nasjonale rapportene.

Table 2: Region Specific Background					
Country	Size (km ²)	Population	Average Yearly Income	Unemployment	Unemployment (15 - 24)

Vienna Austria	415	1,721,573	-	7.1%	-
Tuscany Italy	22,994	3,745,786	€20,100	7.8%	29% – 38%
Klaipeda, Taurage and Telsiai counties Lithuania	13,970	649,000	-	14.4%	-
Rogaland Fylke Norway	9,376	450,176	€38,666	1.7%	-
Kristianstad Sweden	1,346	80,000	€28,651	8.8%	-

Utseendet

Østerrike :

I Østerrike ble de fleste utseende problemer rapportert å eksistere i forbindelse med vekt og aldring , hvor vekt er være mer fremtredende enn aldring . Utseende er et sosialt viktig tema i Østerrike , og det blir mer og mer fremtredende . Flommen av mediebilder av fotobehandlet slanke kropper er stadig å se i nye medier, som blogger, som igjen forsterker denne effekten. De blir stadig mer moderne og populære også. Med jenter og unge kvinner , og i økende grad også med gutter og unge menn , er utseende blir viktigere, noe som kan sees i statistikken om nivået av tilfredshet eller misnøye med kroppen og forekomsten av spiseforstyrrelser . Videre er valg av diett mat i store dagligvarekjedene også økende, noe som antyder at forbrukernes etterspørsel etter slike matvarer er økende. Det ser ikke ut til å være en forskjell ifht etnisitet, hvis man ser på svarene til deltakerne.

Det ser ut Til å være en liten forskjell ifht alder og kjønn. Generelt, mens menn synes å være mer komfortabel med sitt utseende og vekt, kvinner vise sterke tendenser i retning av lite tilfredshet med egen kropp eller økt grad av misnøye med kroppen sin, og spesielt deres vekt. Fra vårt utvalg, kvinner rundt 30 år, og kvinner over en alder av ca 55 ser ut til å være mest fornøyd med sitt utseende og sine kropper.

Den sosiale biten av utseende kan også være utledet fra resultatet av undersøkelsen utført av de østerrikske partnere. Det største antall deltakere mener at deres utseende vil ofte (36%) eller i det minste av og til (42%) hjelpe dem til å få en date, og minst noen ganger (42%) hjelpe dem til å få en

jobb. Kun 7% mener at deres opptreden ikke påvirker deres muligheter for å få jobb eller en date i det hele tatt.

En annen studie med 565 kvinner fra Wien på ca 47 år viste at 82% mente at deres idealvekt var under deres reelle vekt, 83% av kvinnene ikke var fornøyd med etter kroppens proporsjoner, 80% av kvinnene sa at deres selvfølelse var avhengig av deres vekt, og 82% var redd for å få vektøkning.

Italia:

I Italia, er utseende en viktig sak som har en tung innflytelse på mange samfunnsmessige aspekter. Ifølge en fersk undersøkelse utført av Ipsos på vegne av Redd Barna, er fire av ti barn ofre for mobbing på nettet på grunn av sitt "annerledes" utseende (67%), seksuell orientering (56%) eller fordi de er utlendinger (43%). Barbara Spinelli, som er koordinator for studiegruppen på kjønn og familierett i den italienske Association of Democratic Lawyers, bekrefter "Kravet til" bra utseende, blir ofte en avgjørende faktor i tilgangen på arbeid. I mange tilfeller er det en reell kjønnsdiskriminering for kvinner, fordi det uttrykker fordommer som å bli betraktet som "good looking", en kvinne nødvendigvis må stemme overens med den ledende oppfatningen av hva som er pent. Kravet til "utseende" blir ofte en uskreven kriterie for å bestemme valget av ansatte, særlig i yrker som krever kontakt med publikum. Tendensen til denne formen for diskriminering viser at det er forankret i kulturelle inntrykk av kvinnekroppen. Dette kommer til uttrykk i reklame som bruker en kvinnes kropp for å selge et produkt. "Den grunnleggende ideen om denne skjevheten er at den som selger produktet må være i stand til å vite hvordan du skal selge, først av alt, seg selv, hennes bilde, for å fengsle forbrukeren. Tydelig overvektige eller overvektige kvinner anses å være personer som ikke tar vare på sitt bilde. "

En annen studie på diskriminering i arbeidslivet forklarer hvordan utseende er knyttet til personal-og ressurs valg. Forskere ved Universitetet i Milano har undersøkt årsakene til diskriminering i selskapene etter fysisk utseende og etnisk bakgrunn. Resultatene av studien viser at diskriminering av alder er et problem for 52% av de ansatte, mens diskriminering av kjønn for 44%, etter type grad for 32%, etter fysisk utseende for 27% av de ansatte.

Fondation Rodolfo De Benedetti bekrefter også at diskriminering eksisterer. Dette kommer frem i en forskning på dimensjoner av diskriminering ifht religion, homofili og fysisk utseende i Europa. I januar-februar 2012 intervjuet de hundrevis av selskaper som tilbød arbeid i Milano og Roma gjennom nettstedet som "Monster" og "jobb raskt". For å vurdere virkningen av fysisk utseende, har hver læreplan vært forbundet med et fotografi av en hypotetisk kandidat, som hadde blitt vurdert tidligere i form av "skjønnhet". Resultatene viste at for kvinner skjønnheten vektet mye mer enn det gjør for menn.

En studie fra 2000 viste at fra 718 italienske jenter og 428 gutter, 44% av jentene trodde de var overvektige, selv om bare 6% egentlig var det, 52% av jentene og 14% av guttene hadde allerede slanket seg, dessuten, 80% av jentene og 40% av guttene var redd for å legge på seg, og så mange som 89% av jentene og 65% av guttene var ikke fornøyd med kroppen sin. Studien vi henviser til her ble gjennomført i 2000 og generaliserer fra den raske økningen i tilfeller av anoreksi, kan det bare gå ut fra at i dag er disse tallene høyere.

En storskala studie utført i 2007 undersøkte motivasjon for slanking og kom til følgende resultater: 59% av kvinnene gikk på diett for å føle seg mer attraktive, 56% for å øke deres selvfølelse og bare 43% for å forbedre deres generelle helse.

I Italia, den første rapporten på konferansen "Spiseforstyrrelser. Sosial sykdom, sykdom + kjønn" organisert av Likestillingsutvalget ved Institutt for Helse, annonserte at 43% av menn og 56% av kvinner erklærte seg misfornøyd med sitt fysiske utseende, og er ofte sterkt selvkritisk ifht sitt utseende. En studie utført av to psykiatere av "Ospedale Maggiore" i Milano på italienske jenter i alderen mellom 14 og 18 år, viser at de unge i nord er mer misfornøyd med sitt fysiske utseende enn de i sør. En annen studie, basert på et utvalg på 1024 personer viser at sju av ti italienere regner seg selv som stygg og er misfornøyd med sitt fysiske utseende.

- "Quovadis Study" i Italia, evaluerte effekten av fedme behandling på kroppsbilde for pasienter med fedme som har søkt behandling. Kroppsmisnøye hos både menn og kvinner var negativt assosiert med overspising og psykiske plager. De viktigste konklusjonene fra Quovadis studien på effekter av fedme behandling på kroppsbilde var som følger:

- • Pasienter med fedme har høyere nivåer av misnøye med egen kropp enn de normalvektige
- • Overvektige kvinner har høyere nivåer av misnøye med egen kropp enn overvektige menn
- • De basale nivåer av misnøye med egen kropp er negativt korrelert med alder og positivt korrelert med BMI, psykiske plager og overspising.
- • Pasienter med fedme, spesielt kvinner, sjekker sjelden speilet for å se utseendet sitt.

En tre år lang studie utført av tjenesten for "Eating Disorders IRCCS E", ved to offentlige videregående skoler i Grass viste at 30,5% av de 128 deltagende studentene viste relativ misnøye til kroppen sin. Denne andelen økte til 40,6% etter ett år og videre til 41,4% etter to år. Tallet er enda mer imponerende når man tenker på at kun 8-10% av jentene var objektivt overvektige, mens 71-78% hadde normal vekt og 15-20% var undervektig. Den utbredte misnøye med egen kropp ble tilskrevet i hovedsak til kulturelle og sosiale aspekter (den "myten om tynnhet").

Norge:

I Norge, er utseendet også svært viktig for unge tenåringer. Studier fokusere mest på etniske nordmenn og svært få studier, hvis noen, har tatt etnisitet i betraktning. Mesteparten av forskningen i Norge har blitt gjennomført innenfor Anoreksi spekteret. En studie utført i 2005 indikerte klart at at misnøye med utseendet har økt betydelig 1992-2002.

Sverige:

- Utseende er også et import aspekt for svenskene, som illustrert ved følgende utfall fra en undersøkelse gjennomført av den svenske organisasjonen SIFO:
  - Kvinner bruker mer tid på å administrere sitt utseende enn menn
  - Kvinner mellom 18-34 år bruker mest penger på utseendet sitt
  - Folk i Stockholm i gjennomsnitt bruker mest penger på utseendet sitt per måned
  - Nord og Midt svensker bruker minst mulig penger på sitt utseende per måned
  - Gifte / samboere bruke mer penger på sitt utseende enn separert / skilt
- Totalt sett kan man si at svensker tror at klærne den viktigste delen av sitt utseende.

- Kvinner finner håret som en av de viktigste delen av sitt utseende, men for aldersgruppen 18-34 tror de at klær er den viktigste delen av deres utseende
- Menn i alderen 18-34 tror at kroppen er den viktigste delen av deres utseende

Medias rolle i misnøye med utseendet

Utseende og kroppsbilde er ofte dekket eller representert i ulike østerrikske medier. På TV, er mengden av programmer som omhandler utseende-relaterte emner stadig på vei oppover, spesielt siden private, kommersielle TV-stasjoner fikk lov til å sende i Østerrike; programmer om disse emnene er sjeldne i allmennkringkasting. 'Et liv for skjønnhet' (orig. Ein Leben für die Schönheit '), for eksempel er et program om plastiske kirurger, deres daglige liv og funksjonene de tilbyr. Dette programmet gjør imidlertid også spørsmål ved praksisen med plastisk kirurgi på unge voksne. Et annet program, som fokuserer på utseende og kroppen bilde av jenter og unge kvinner, er programmet 'Østerrikes "Next Top Model". Programmet har jevnlig vært under gransking og kritikk på grunn av uttalelser om allerede slanke jenter blir "for fete", ikke å ha en modell-lignende (dvs. altfor avrundet) kropp, osv.

En annen dokumentar, som allerede har skapt store kontroverser i andre land, følger folk som har alvorlige problemer med kroppen sin og deres reise gjennom plastiske operasjoner til en dame med "vakkert" utseende. I tillegg gjennomgår de en make-over. Det kalles 'Endlich schön' (EN 'vakre omsider'). I Tyskland ble det kalt "The Swan". Kvinnene hovedrollen i serien har vendt seg bort fra det sosiale liv tilsynelatende som en konsekvens av deres kropp og deres utseende, og serien tar sikte på å gjeninnføre dem til det sosiale liv. De deltakende kvinner gjennomgår en psykologisk vurdering før de blir operert på som en del av showet.

Noen østerrikske magasiner for kvinner, som for eksempel "kvinne eller Wienerin" som bladet heter, fordømme kroppsbilde noen ganger og "normen" laget av svært tynne modeller og designere som bestiller disse modellene. De starter diskusjoner om disse spørsmålene og skriver kritiske uttalelser og rapporter om ettervirkningene av idealene på jenter og unge kvinner, og noen ganger bruker de "gjennomsnittlige" kvinner som modeller. Selv om dette er prisverdig og definitivt av største

betydning, fortsetter magasiner likevel jevnlig å skrive om tynne modeller, noe som igjen reduserer effekten av tiltakene mot et slikt organ.

Studien "massemedia og kroppsbilde" regissert av Dr. Arianna Banderali, Italia, undersøkte kildene til informasjon, for eksempel blader, TV, radio og multimedia, for å finne ut i hvilken grad innholdet er basert på en verden av utseende og det utenpå, sammen med meldinger rettet mot å påvirke forbrukernes følelse av selvtillit. Modellene som vises i aviser og på TV-programmer gir estetiske idealer som ofte er uoppnåelig for de fleste av befolkningen. Den tynne kroppen og strenge vektkontrollen er åpent "herliggjort", mens fett er negativisert og assosiert med å bli kalt usunn, umoralsk og stygt.

Mediene har en klar skjevhet i favør av identifisering av feminitet med det ytre og andre aspekter av seksuell objektivisering. Kvinner som ser etter et direktiv om hva det betyr å være en "ekte" kvinne kan enkelt la seg trekke av mediepress mot tynnhet, her er noen eksempler på vanlige meldinger:

- Skjønnhet er det viktigste målet i livet til en kvinne.
- Tynnhet er avgjørende for å oppnå suksess og trivsel.
- Bildet av deg er svært viktig.
- Det er naturlig for kvinner å være oppmerksom og kritisk til sin egen kropp.
- Å være overvektig er knyttet til personlig ansvar hos kvinner, som er avbildet som å være svak, maktesløs og moralsk konkurs.
- En "viljesterke" og "suksessrik" kvinne kan fornye og forandre seg gjennom mote, kosthold og streng trening.

Forsknings studier gjort i 1999 - 2000 utført i litauiske byer avslørte at blant faktorer som påvirker utseende blant unge, hadde massemedia mest innflytelse: 60% -80% av unge jenter rapporterte at TV eller blader påvirket deres meninger om sitt utseende. Høyere forskjeller mellom reell og ønsket vekt var relatert til mindre kontroll av vekt og til mer angst.

Utgifter til kosmetikk og skjønnhetsprodukter

En fersk studie har vist at flertallet av østerrikerne brukte ca. 30 euro / måned på kosmetikk-og skjønnhetsprodukter. Dette beløper seg til ca. 360 euro / år. Om lag 25% av deltakerne i studien utført av den østerrikske partneren bruker mellom 31 og 75 euro / mnd - som beløper seg til maks. 900 euro / år. 18% bruker mindre enn 10 euro / måned, noe som ville være mindre enn 120 euro / år på kosmetikk og skjønnhetsprodukter.

Den siste rapporten fra Unipro, foreningen som forener virksomheter innen kosmetikk, bekrefter at i Italia er utgiftene på parfymer, kremer og kosmetiske produkter er på tredje plass (etter utgifter til mat og helse) i rangeringen av forbruk, og at disse utgiftene er sett på som meget viktige i husholdningen. I 2011 brukte italienerne mer enn 10 milliarder euro på kosmetikk og skjønnhetsprodukter.

I Norge, bruker den gjennomsnittlige personen om € 232 per år på kosmetikk og skjønnhetsprodukter. I Sverige, ifølge SIFO undersøkelsen, ble 1000 personer i alderen 18-65 år spurt om hva en del av sitt utseende som er viktigst for dem, og hvor mye penger de bruker på sitt utseende per måned (inkludert klær, tilbehør, skjønnhetsprodukter, trening osv.). Resultatene viser at svenskene i denne aldersgruppen mener at klær er viktigst, og at de i gjennomsnitt bruker ca € 70 i måneden på hvordan de ser ut.

Trenings-og helsestudio - medlemskap

Konkrete tall på hvor mye østerrikerne bruker på treningsstudio og medlemskap i treningsstudio per år kan ikke beregnes, men to motstridende tendenser er fremtredende: den første trenden er den raske utvidelsen av "rabatterte treningscentre", slik som kjedene FitInn eller McFit, som tilbyr medlemskap som starter på ca. 20 euro / måned. Den andre trenden går i retning av 'luksus treningscentre' som tilbyr all-around opplegg med individuelle treningsprogrammer, velvære områder, osv. og koster ca. mellom 80 og 135 euro / måned. En fersk undersøkelse har vist at Østerrikerne ønsker å bruke mer på fitness i 2013.

Ifølge iStat data, er omsetningen på treningscentre i Italia enn 3 milliarder euro per år, som er i tillegg til omsetningen av dets salsprodukter, som inkluderer klær, tilbehør og kosttilskudd, hvis verdi er anslått til 2,5 milliarder euro .

Italia er på fjerde plass blant de europeiske markedene i fitness etter Storbritannia, Spania og Tyskland (11 millioner italienerne tilbringer ca € 1,200 i året for å være i form, 60% av italienerne innrullert i fitness klubb er kvinner) og har rekord i Europa i forhold til antall treningscentre (ca 8000).

I Norge, er 1 million mennesker medlemmer av trenings-og helsestudio. Dette representerer 20% av befolkningen.

Kosmetisk kirurgi

Misnøye med kroppsbilde kan også i økende grad føre til at man søker å forandre utseende og foreta inngrep i hele verden. Ungdom og voksne vil gradvis se kosmetisk kirurgi som intervensjon og eneste valget for å løse dårlig selvfølelse og dårlig kroppsbilde. I Litauen er et register over plastisk kirurgi fortsatt ikke tilgjengelig, fordi de fleste av dem er utført i privat sektor. Uoffisielle data fra privat sektor viser at i løpet av siste ti år har antall plastiske operasjoner økt tre ganger og antall estetiske prosedyrer opp til fem ganger.

I Østerrike er kosmetisk kirurgi tilgjengelig for alle voksne, men ifht tenåringer er det imidlertid forbudt for barn og ungdom opp til fylte 16 år , (med unntak av operasjoner som for eksempel øret korreksjoner som praktiseres på barn hvor de er tenkt å hindre mobbing og letthet psykiske plager) . Forsikringsselskapene betaler ikke operasjoner som ikke er nødvendige fra et medisinsk synspunkt , som utgjør en økonomisk barriere å få tilgang. Videre er det strenge juridiske bestemmelser, noe som ytterligere begrenser kosmetisk kirurgi (for eksempel psykiske problemer , etc.) . I begynnelsen av 2013 fikk man en ny lov om kosmetisk kirurgi i Østerrike, som regulerer kosmetisk kirurgiske prosedyrer utført uten en medial indikator . Det befaler at bare spesialister i plastisk kirurgi , estetisk og rekonstruktiv kirurgi andre kvalifiserte spesialister og allmennpraktiserende leger med relevante kvalifikasjoner har lov til å utføre kosmetisk kirurgi . Alle leger som har lov til å utføre slike

operasjoner må ha sine opplysninger publisert på nettsiden til General Medical Council . Kosmetisk kirurgi er forbudt for personer under 16 år . Tenåringer mellom 16 og 18 år trenger foreldrenes samtykke og dokumentert psykologisk rådgivning hvis de ønsker å gjennomgå kosmetisk kirurgi . Videre spesialister trenger å informere pasientene grundig om prosedyren - mengde og type informasjon , og de saker som skal dekkes er foreskrevet av den nye loven , (dette inkluderer foto - dokumentasjon av personens eksisterende utseende og av de forventede resultatene av operasjonen ; Man skal få full informasjon om kostnadene ved operasjonen. Pasienter må signere en erklæring om avtalen to uker før-, og i tilfelle av 16-18 åringer, fire uker før planlagt kirurgi. Hvis spesialister mistenker en patologisk mental lidelse, må pasientene henvises til psykologisk rådgivning. Den nye loven regulerer dessuten annonsering ifht metoder for kosmetisk kirurgi. Hvis det er mistanke om medisinsk svindel, må forsikringsselskapet se på mulige erstatningskrav. I tilfelle av overtredelse, vil man få administrative straffer på opptil 15.000 euro (for en engangs brudd), eller opp til 25.000 euro ved annen gangs forseelse.

I en global undersøkelse av estetiske kosmetisk kirurgi prosedyrer, sponset av International Aesthetic Plastic Surgery Society (2011), ble Italia rangert sjettede i verden i både antall plastiske operasjoner og antall fagfolk.

I Italia er ca 315 000 operasjoner og 388 000 estetiske medisin behandlinger som utføres årlig.

Fem prosent av den norske befolkningen -7% kvinner og 3% menn mellom 18-65 år har hatt kosmetisk kirurgi i 2008. Slike prosedyrer er lett tilgjengelig fra private klinikker. Men mange reiser også utenlands for kosmetisk kirurgi. I dag er om lag 25.000 kosmetiske operasjoner som gjennomføres hvert år i Sverige, og dette er et tall som øker med 15% fra år til år. Om lag 85% av operasjonene er utført på kvinner, men antallet menn som gjennomgår kosmetisk kirurgi øker raskt. Kosmetisk kirurgi er mest vanlig for folk i alderen 25-45 år, de fleste som gjennomgår prosedyren er kvinner. 15% av prosedyrene er gjennomført på menn, men dette antas å være økende siden i de siste års utseende problemer har blitt mer fremtredende for menn også.

I Østerrike er det ingen eksakt statistikk over antall og typer av kosmetisk kirurgi utført , da disse operasjonene ikke er registreringspliktige , og er ikke finansiert av helseforsikring selskaper . Et anslag fra året 2011 antyder imidlertid at rundt 50.000 kosmetiske operasjoner er utført i Østerrike per år . De hyppigst utførte kosmetiske operasjoner i Østerrike er øyelokk rettelser, brystforstørrelse, fettsuging og hårtransplantasjon eller hår restaurerings kirurgi .

I 2011 i Italia ble 11300 brystforstørrelse utført , med 10 267 operasjoner for fettsuging for å fjerne overflødig fett og 8121 for å forbedre øynene . Blant de ikke- kirurgiske inngrep , er injeksjon av hyaluronsyre det mest ønskede (46,909) , etterfulgt av botulinumtoksin (40,394) og laser hårfjerning (13374) . Sammenlignet med året før , i 2011 rapporterte respondentene en nedgang (tilsvarer 8-12%) i plastisk kirurgiske operasjoner , mens ikke- kirurgiske prosedyrer økt med 7-9 % . De fleste mennesker som gjennomgår prosedyrer er kvinner i alderen mellom 35 og 55, hentet fra alle nivåer i samfunnet. Andelen av kontorarbeidere og lærere er økende. Også økende er antallet menn, for det meste i trettiårene, som i økende grad søker prosedyrer for ansiktet, inkludert injeksjoner av botulinum toxin samt endoskopisk ansiktsløftning. Spesielt ønsker de å rette opp de nedre øyelokk poser og rynker mellom kinnene og nesen.

De fem vanligste kosmetiske kirurgiske prosedyrer i Norge er fjerning av vorter, øyelokk heiser, fjerning fett, nese korreksjoner og brystoperasjoner, mens i Sverige er mest populære brystforstørrelse, etterfulgt av fettsuging, mageplastikk og øyelokk kirurgi.

Helsestatistikk

Utseende / kroppsbilde bekymringer

Antallet utseende eller kroppsbilde bekymringer i Østerrike, særlig hos kvinner, er svært høy. I en fersk undersøkelse i Wien, Østerrikes hovedstad, trodde 82% av kvinnene vekten var over sin idealvekt, 83% innrømmet at de ikke var fornøyd med sine proporsjoner, 82% var redd for å få vektøkning og 80% oppga at vekten var grunnlaget for deres selvfølelse. Vekt gevinster resulterer i en lavere selvfølelse. Andelen av unge jenter og gutter som har utseende og / eller kroppsbilde bekymringer er enda høyere, med 89% av jentene og 80% av guttene blir ikke fornøyd med kroppen sin.

I Italia erklærte 43% av menn og 56% av kvinner seg misfornøyd med kroppen sin.

Det er svært begrensede undersøkelser i Litauen på om utseendet er viktig. Det er mer enn ti år siden en forskningsstudie ble gjennomført på holdningene til skolebarn mot sitt utseende.

Forskningsresultater viser at disse holdningene har en sterk innflytelse på psykososial utvikling og utvikling av identitet, særlig hos ungdom.

Spiseforstyrrelser

Forekomsten av spiseforstyrrelser har økt dramatisk i Østerrike i løpet av de siste årene: I 2000 ble om lag 1471 tilfeller av spiseforstyrrelser innlagt på østerrikske sykehus, i 2011 var antallet nesten doblet til 2734 sykehusinnleggelse, og disse er bare de alvorlige tilfeller hvor behandling på sykehus er nødvendig. Ca 6500 kvinner (mellom 20-30 år), dvs. 2-4% av befolknings gruppen lider av bulimi, og ca 1% av unge jenter (15-20 år) lider av anorexia nervosa. Ca 5000 unge jenter (15-20 år) lider av subklinisk spiseforstyrrelser. Forholdet av menn og kvinner er 01:10.

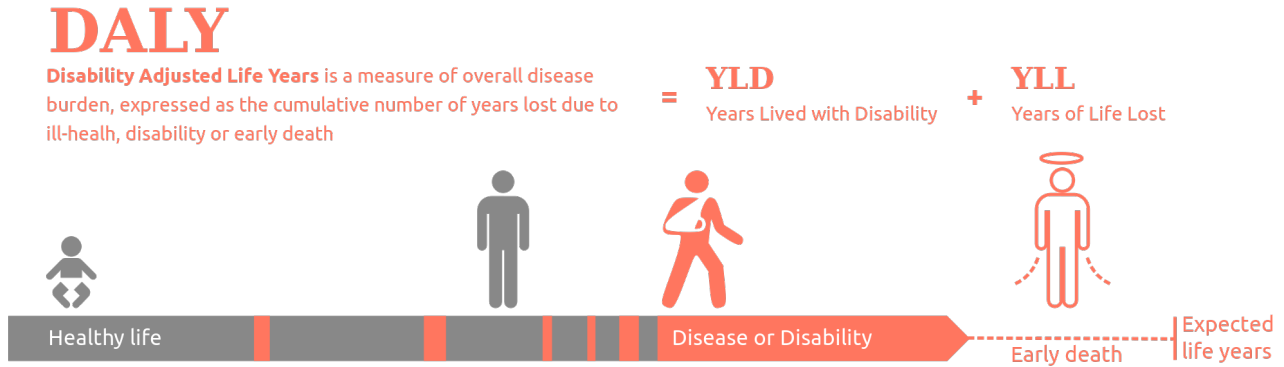
I Italia lider om lag 3 millioner mennesker, tilsvarende 5% av innbyggerne, av spiseforstyrrelser: 95% av dem er kvinner, selv om flere og flere menn opplever disse symptomene. Debutalder av disse sykdommene ligger i hovedsak mellom 12 og 25 år: 8 - 10% av jentene og 0,5-1% av barna lider av anoreksi - bulimi, og i denne aldersgruppen er spiseforstyrrelser er den ledende dødsårsaken .

Ifølge den siste rapporten fra Eurispes er det omtrent to millioner unge italienere, i alderen mellom 12 og 25 år som har spiseforstyrrelser, anoreksi, bulimi og spiseforstyrrelse (BED). De fleste av tilfellene er hos kvinner, med om lag 5% av unge mellom 13 og 35 år, men forekomsten er økende blant kvinner i førtiårene og blant menn. Ifølge data fra CIDAP i Italia er det i dag ca 750.000 - 1.450.000 jenter med anoreksi og / eller bulimi.

I Sverige oppstår Anorexia i omlag i én prosent av jenter og unge kvinner i alderen 13 til 30 år . I tilfelle av bulimia er tallene sannsynligvis noe høyere , ca 2 % av jenter og unge kvinner i samme aldersgruppe. Anorexia nervosa har en tendens til å være mer vanlig enn bulimi blant tenåringer , mens bulimi er mer vanlig enn anoreksi etter ungdomsårene . Forekomsten av andre uspesifiserte spiseforstyrrelser er nok minst like vanlig som anorexia og bulimia til sammen . Hvis disse tallene er brukt i forhold til Sveriges befolkning , er det et uttrykk for at det er nok nå om lag 10 000 personer i risikoalder(13-30) som oppfyller kriteriene for anorexia nervosa , 20 000 som oppfyller kriteriene for bulimia nervosa , og 30 000 som lider av uspesifiserte former for spiseforstyrrelse . Hvis menn og eldre kvinner er inkludert i total befolkning berørt av spiseforstyrrelser i Sverige vil det nå trolig være rundt 100.000 . I Norge er det anslått at 120.000 mennesker er berørt av spiseforstyrrelser .

Depresjon og angst

Misnøye med utseende har vært knyttet til psykiske plager, blant annet depresjon og angst, og som depresjon og angst er vurdert å ha en innflytelse når du gjør beregninger om gjennomsnitts levealder (DALY), (som forklart i følgende diagram). Partnere var bedt om å sammenstille informasjon om nivåer av depresjon og angst i sine egne land.

http://en.wikipedia.org/wiki/File:DALY_disability_affected_life_year_infographic.svg

Virkningen av depresjon og DALY sammen med selvmordsraten i partnerskapslandene kan sees i tabell 3 nedenfor.

Table 3: The impact of depression and DALY together with suicide rate

Country	Age-standardised disability-adjusted life year (DALY) rates per 100,000 inhabitants for depression		Suicides per 100,000 people per year		
	DALY rate (lower rate = better)	Ranking in the world (1=worst)	Male	Female	Year
Austria	1,108.30	34	23.8	7.1	2009
Italy	776.37	138	10.0	2.8	2007
Lithuania	855.36	129	61.3	10.4	2009
Norway	996.78	70	17.3	6.5	2009
Sweden	1,060.42	59	18.7	6.8	2008

World Health Organization (WHO). Age-standardized DALYs per 100,000 by cause, and Member State, 2004

WHO: ["Suicide rates per 100,000 by country, year and sex \(Table\)". World Health Organization.](#)

I en representativ studie av statistikk fra de tidlige 2000-tallet, ble det funnet ut at ca. 17,5% av kvinnene og 15,5% av mennene led av depresjon og angst i Østerrike. Prosenten reduseres med alder og var høyere for menn enn kvinner. Foreløpig er det antatt at ca 650.000 østerrikere lider av depresjon, med prosentandelen av kvinner dobbelt så høy som andelen menn. Dette antallet utgjør 7,7% av hele befolkningen, og tallene er stadig økende, og i 2006 ble det registrert "bare" 400,000 tilfeller av depresjon.

Ifølge National Observatory for kvinners helse, er om lag 15 millioner av italienerne for tiden med depresjon (25 % av befolkningen), og dette tallet vokser stadig, da det i 2000 var " bare " 10 millioner . Blant byene, synes Milano å holde ledertrøya, med høyest prevalens (85.000 tilfeller i 2009) . I 2011, rapporterte National Mental Health Project at 4 % av den italienske befolkningen (ca to og en halv million mennesker), spesielt kvinner, lider av angst, panikkanfall og agorafobi . Depresjon og spesifikke fobier var de mest vanlige plager : ca 10 % hadde opplevd alvorlig depresjon i løpet av livet, og 3 % hadde lidd av det i de 12 månedene før intervjuet. I forhold til spesifikke fobier møtte ca 6 % de diagnostiske kriteriene for dem i livet, mens en litt mindre enn 3 % av respondentene led av dem i de siste 12 månedene . 1,9 % av italienerne hadde blitt diagnostisert med generalisert angstlidelse i de 12 månedene før undersøkelsen .

I Litauen, på grunn av biomedisinske tradisjoner arvet fra Sovjet-Russland, er det et lavt nivå av anerkjennelse av psykososiale dimensjoner av helseproblemer, men eksisterende resultater i litauiske studier tyder på at misnøye med utseendet kan være et reelt problem, som for tiden er uadressert i helsesektoren. Som et eksempel, statistikk innhentet fra helseinstitusjoner indikerer relativt lav forekomst av depresjon og angstlidelser, men Litauen er det ledende landet i EU i forhold til selvmordsrate.

Annerledes utseende - fra perspektivet til yrkes lærere og rådgivere

Partnere gjennomførte diskusjoner med yrkes lærere og rådgivere for å fastslå deres synspunkter på virkningen av utseendebekymringer på berørte personer . I Østerrike , anser deltakerne at personer med åpenbare eller synlige skjønnhetsfeil ikke nødvendigvis bli ekskludert fra samfunnet, men at de absolutt står overfor en rekke stigmata . Selv om en skjønnhetsfeil ikke gjør en stor forskjell i hverdagen , kan det utgjøre en stor ulempe når det gjelder å få en jobb . Hvis en person med en synlig skjønnhetsfeil søker på en stilling med kundekontakt , vil potensielle arbeidsgivere anser at personens utseende kan negativt påvirke kundene . Med mindre arbeidsgiveren er forpliktet til å ansette, kan inkluderende arbeidsliv sikkert være en hindrende faktor . For stillinger uten kundekontakt , ble skjønnhetsfeil ansett for å være et mindre problem . Når det kommer til yrkesrettet opplæring , kan disse personene oppleve innledende fordommer fra fagfeltet , noe som kan hindre personen fra å delta på trening . Hvis skjønnhetsfeil også resulterer i lav selvfølelse og selvtillit , vil da den enkelte ha ekstra utfordringer i treningssituasjoner , og også når de leter etter en ny jobb .

Som med et negativt kroppsbilde, som også kan føre til lav selvtillit og selvfølelse, kan sosialt ekskluderte individer bli enda mer ekskludert på grunn av deres lave selvfølelse som et resultat av tilbaketrekning fra sosiale aktiviteter. Dette kan videre bidra til lav selvtillit og selvfølelse. Som med sosial eksklusjon, kan skjønnhetsfeil ha de samme konsekvenser i forhold til gjennomføring av opplæring eller utdanning som et negativt kroppsbilde. De samme typer psykologisk eller sosial støtte ville være relevant og nødvendig.

I Norge, er selv små defekter i ansiktet eller hender et fokus for oppmerksomhet. Deltakerne var ikke sikker på om personer med skjønnhetsfeil nødvendigvis er ekskludert fra samfunnet, men de opplever definitivt stigmatisering, til tross for en rimelig høy toleranse for skjønnhetsfeil. Selv om rådgivere har en god utdanning i psykisk helse, føler deltakerne at de ikke hadde tilstrekkelig forståelse om negativt kroppsbilde. Deltakerne følte at dette ville være nødvendig for å fullt ut forstå studentens perspektiv.

Deltakerne var enige om at sosialt ekskluderte individer (for eksempel; arbeidsledige , etniske minoriteter) som også har en skjønnhetsfeil er i fare for enda mer sosial ekskludering og stigmatisering. Videre kan dette føre til problemer for en person med vansiret ansikt etter endt trening / utdanning , spesielt hvis den vansirede er forsterket av psykiske problemer som sosial angst . Ofte er sosial angst (frykt for hva andre studenter sier eller tror , eller kanskje uttrykker ved hjelp av sosiale medier) en av faktorene til at ungdom velger å bli hjemme i stedet for å gå på skolen .

Innenfor det svenske utdanningssystemet og arbeidsmarkedet er det en mangel på kunnskap om ulike skjønnhetsfeil , men også hvordan de skal håndtere ulike situasjoner og problemer relatert til skjønnhetsfeil. Noen spørsmål som ble fremhevet av deltakerne som følger med:

- Hvordan hjelper du og oppfordrer folk med skjønnhetsfeil?
- Hvordan kan kolleger og de andre elevene reagere?

Skjønnhetsfeil kan også føre til lav selvfølelse og sosial eksklusjon, og dette kan påvirke deres resultater i utdanning, sine sjanser på arbeidsmarkedet og sosiale aktiviteter. Som lærer / trener / coach følte deltakerne at de bør være klar over hvordan du kan øke motivasjonen til elevene for å unngå sosial ekskludering. Lærere og rådgivere bør også være forberedt på å håndtere reaksjoner fra andre studenter og folk, og å hjelpe andre å se mennesker rammet av skjønnhetsfeil som individer og ikke som objekter uten følelser.

Virkning kroppsbilde bekymringer - fra læreres og rådgiveres perspektiv

Deltakerne følte det var viktig å finne ut hvordan kroppsbilde påvirker folk i yrkesrettet opplæring, utdanning , veiledning og i forhold til å skaffe en jobb . Deltakerne forutsettes at et negativt kroppsbilde har en negativ påvirkning på personens selvtillit og at denne lave selvtillit har en rekke mulige konsekvenser. Herunder for eksempel at man ikke føler seg trygg nok til å gjennomføre handlingsplaner som ble besluttet i veiledning/rådgivning, å tro at de ikke kan fullføre sin yrkesutdanning eller utdanning, og kanskje ikke engang å gjøre bruk av veiledning/rådgivning fordi de føler skam over seg selv og sine prestasjoner opp til dette punktet .

Deltakerne ga uttrykk for at et negativt kroppsbilde er ikke nødvendigvis en konsekvens av skjemmende eller fysisk handikap : blant våre elever var det en kvinne i begynnelsen av trettiårene som har vært bundet til en rullestol i det meste av sitt liv , fordi hun er lammet fra livet. Hun ser hindring ifht en rullestol på mange arbeidsplasser, men fortsetter konsekvent sin yrkesutdanning og har et godt nivå av selvtillit .

Basert på erfaringer fra deltakerne med negativt kroppsbilde så vi at de trengte en annen type oppmerksomhet og støtte enn elever som har selvfølelse og selvtillit på et sunt nivå . Ved siden av å forbedre deres sysselsettings prospekter gjennom hensiktsmessige kvalifikasjoner, trenger de hjelp til å forbedre sin selvtillit . Dette bør spille en viktig rolle i yrkesveiledning/rådgivning . For å fullføre sine handlingsplaner , trenger de nok selvtillit til å faktisk tro at de er gode på noe , og med mer alvorlige tilfeller , krever dette at rådgiveren har nødvendig kunnskaper og ferdigheter . Enkelte rådgivere kan ha riktig trening og bakgrunn for å håndtere slike elever.

Imidlertid dette avhenger svært mye av bakgrunnen til rådgiverne. Det ble gitt uttrykk for at det bør være flere kurs som rådgivere uten slik sterk kompetanse kan delta på for å oppnå den nødvendige kunnskapen.

I Østerrike, kan spesifikke medarbeidere som er psykologer gi psykososial rådgivning for deltakere som trenger det. Disse ansatte er ofte også traume-spesialister og kan bli kontaktet i nødstilfeller. De kan også henvise deltakerne mot andre eksterne psykologer eller hjelpesentre når de føler at de trenger langsiktig støtte. Hvis de ikke er tilgjengelige, er det alltid "Crisis Intervention Centre of the City of Vienna" som kan hjelpe i nødstilfeller.

I Sverige følte yrkes lærere og rådgivere de hadde noen bevissthet om betydningen av utseende i forhold til sjansene for sine elever til å lykkes i å få en jobb. En fersk undersøkelse blant 900 arbeidsgivere som ble spurt om utseendet har en innflytelse for en søker i jobbintervjuet, gav følgende resultat:

- En raffinert språk 95%
- God fysisk form 68%
- Ikke bære politiske eller religiøse symboler 61%
- Ikke røyk i arbeidstiden 60%
- Rene og pene klær 60%
- Stelt hår 48%
- Ikke iført altfor særegne smykker 40%
- Ikke overvektig 24%

Det bør bemerkes at viktigheten av valg av egnede klær var nesten det samme som å ha kvalifikasjonene (57%).

I Litauen, i en undersøkelse utført av Klaipeda University for dette prosjektet, mente 28% av de spurte at et godt utseende ville hjelpe dem til å få jobben.

Virkingen av helse kompromitterende atferd relatert til misnøye med utseende

Yrkesfaglige trenere og rådgivere ble spurt om de potensielle virkningene av helse kompromitterende atferd assosiert med misnøye med utseende. Helse kompromitterende atferd som slanking, lite fysisk aktivitet eller over-trening kan påvirke pedagogiske resultater først og fremst på grunn av konsentrasjonsproblemer og konstant søvnighet eller tretthet på grunn av underernæring eller dårlig fysisk helse. For å fullt ut dra nytte av utdanningsprogrammer, ville elever ha stor nytte av å være mentalt våken og i stand til å delta i aktivitetene. Mangel på konsentrasjon kan føre til behovet for læreren å ofte gjenta innholdet i timen, som kan være kjedelig for andre deltakere, og også redusere oppnåelse av læringsutbytte fordi en redusert mengde innhold kunne bli behandlet i en time.

Atferd som røyking kan også avbryte gunstig læring, fordi spesielt storrøykere har predisposisjon for å bli rastløs, skifte sittestilling og artikulere behov eller ønske om en røyke pause. Dette kan være ganske forstyrrende for røykfrie deltakere eller lærere og trekke oppmerksomheten bort fra innholdet

i opplæringen . Videre kan hyppige pauser også redusere leksjon tid og dermed negativt påvirke oppnåelse av læringsutbytte .

For øyeblikket engasjerer yrkes lærere ikke seg med utseende relaterte problemer direkte i klasserommet, som om de ønsker å unngå å svekke eller bidra til deltakernes status innenfor feltet. Rådgiverne får oftest henvendelser om slike problemer.

Deltakerne følte at migrasjon og sosial endring kan forverre problemene med lav selvfølelse og selvtillit, og gjør dem mer utsatt for misnøye med utseende. Dette kan sette studentene i større risiko for frafall fra yrkesfaglige studieretninger.

Konklusjon

Etter å ha samlet informasjon til sine nasjonale rapporter var alle parter enige om at misnøye med utseendet er et økende samfunnsproblem, og at det er potensielle konsekvenser av dette i sammenheng med yrkesopplæring og yrkesveiledning/rådgivning. Partnere er enige om at arbeidet med å bedre kunnskap og forståelse gjennom opplæring var en viktig prioritet.